Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri och Samverkan
Andreas Falk

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2025-12-03

HSN 2024-0762

Psykiatriutskottet

Pilotprojekt för stärkt samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatrin och vårdcentral i Botkyrka

Ärendebeskrivning
Pilotprojekt för förstärkt samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatrin och Tumba vårdcentral i Botkyrka för att öka tillgängligheten till vård riktad mot psykisk ohälsa hos barn- och unga. Pilotprojektet syftar till att öka tillgängligheten till vård för psykisk ohälsa hos barn och unga.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut
Psykiatriutskottet beslutar följande:

Ett treårigt pilotprojekt för att utveckla samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatrin och Tumba vårdcentral i Botkyrka startas.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
I budget 2023 gavs i uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden att i dialog med Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) etablera filialer för barn- och ungdomspsykiatrin i områden där det saknas mottagningar och finns ett större vårdbehov.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i dialog med SLSO arbetat fram ett förslag till inriktning på ett treårigt pilotprojekt. Pilotprojektet ska genomföras i samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatrin (SLSO) och Tumba vårdcentral (SLSO) i Botkyrka kommun som har det utökade uppdraget för barn- och unga med psykisk ohälsa.

Pilotprojektet är tänkt att utveckla ett arbetssätt som underlättar specialiserad barnpsykiatrisk bedömning av patienter som av olika skäl har svårt att ta sig längre sträckor inom länet. Barn- och ungdomspsykiatrin ska

utgöra ett stöd till vårdcentralen med det utökade uppdraget när det bedöms finnas behov av specialistbedömning. Barn- och ungdomspsykiatrisk behandling ska kunna erbjudas på plats vid vårdcentralen, men för en del behandling på specialistnivå kommer behandlingsinsatser behöva ges inom ordinarie verksamhet på annan plats inom barn- och ungdomspsykiatrin. Det ska även underlätta kontakt för specialiserad barnpsykiatrisk bedömning eller vårdcentralskontakt för patienter som av olika skäl har svårt att söka hjälp för psykisk ohälsa.

Överväganden
Pilotprojektet innebär att barnpsykiatriker kommer finnas på vårdcentralen med det utökade uppdraget en och en halv till två dagar i veckan. Det ger vårdcentralens personal möjlighet att diskutera och få stöd i enskilda patientärenden och att tillsammans med barnpsykiatriker träffa barn och familj för en gemensam bedömning. Det skapar även möjlighet till ett lärandemoment i barnpsykiatrisk bedömning, bemötande och utformning av behandlingsupplägg.

Inom ramen för pilotprojektet kommer SLSO tillsammans med Centrum för psykiatriforskning och Transkulturellt centrum utvärdera och pröva insatser för att nå patienter i grupper där det av olika skäl är ovanligare att söka vård för psykisk ohälsa. Detta är något som uppmärksammats både av den specialiserade vården och primärvården. Delar av Botkyrka är ett område där socioekonomi har en påverkan på benägenheten att vilja söka vård.

Pilotprojektet bedöms kunna starta upp under början av 2026. Erfarenheter från liknande projekt inom vuxenpsykiatrin är att det tar tid att etablera samarbeten och att åstadkomma effektiva samverkansprocesser som blir hållbara över tid. Bedömningen är därför att pilotprojektet bör löpa på tre år. Utvärderingen av projektet kommer ta hänsyn till såväl psykiatrins, primärvårdens och patienternas upplevelser av projektet.

Om pilotprojektet faller väl ut bör denna modell kunna prövas inom andra delar av Stockholms län som har en hög socioekonomisk utsatthet och där det finns svårigheter för barn- och unga att ta sig till den specialiserade vården för bedömning.

Ekonomiska konsekvenser
Pilotprojektet finansieras med projektmedel och det ryms inom budgetram.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslag till beslut förväntas få positiva konsekvenser för patientsäkerheten då pilotprojektet förväntas leda till att barn och unga som normalt sett inte söker vård för psykisk ohälsa i högre utsträckning kommer söka och erbjudas behandling.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslag till beslut förväntas få positiva konsekvenser för jämlik och jämställd vård genom att tillgången till barnpsykiatrisk bedömning ökar i ett område med stora vårdbehov, men där det inte är lika vanligt att söka vård för psykisk ohälsa.

Miljökonsekvenser
Förslag till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslag till beslut har vissa administrativa konsekvenser genom att personal behöver avsättas i projektet för viss projektadministration.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2025-12-03